

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Mgr. Olga Lyžbická

Název: Využití želvy nádherné v přírodovědném vzdělávání v mateřské škole

Oponentka: Dagmar Říhová, KBES PedF UK

1. CÍLE A HYPOTÉZY

Cílem práce bylo navrhnout, sestavit a ověřit funkčnost výukových materiálů pro seznámení dětí z MŠ se želvou nádhernou (*Trachemys scripta*), doplnit jejich znalosti o želvách a změnit postoje k želvám (obecně živým organismům). Cíle byly beze zbytku, elegantně a působivě splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce obsahuje všechny předepsané náležitosti včetně abstraktu a klíčových slov. Anglická verze abstraktu je poněkud technicistně přeložena, přesto je dobře srozumitelná. Práce je oku lahodícím způsobem upravena, téměř bez pravopisných chyb i překlepů; pouze místy se zanedbatelnými typografickými nedokonalostmi. Poněkud mne překvapila střední „tabulková“ část práce, oproti původní orientaci textu otočená o 90 stupňů (mezi stranami 29–41). Žádný z uvedených jevů však nenarušuje čtivost ani poselství práce.

Seznam literatury čítá 37 prací. Jednu jsem v textu nenalezla (Selye, 1966); jedna z prací Jančaříkové (2018) je zmíněna pouze v textu a v seznamu chybí; u dvou prací (Máchal 2007 a Langmeier a Krejčířová 2006) jsou v seznamu uvedeny jiné roky publikace. Soudím, že se jedná o první vydání, zatímco v textu jsou zmíněna druhá. Citace dvou prací Jančaříkové z roku 2009 v textu práce od sebe není možné odlišit; v příští publikaci doporučuji použít označení písmenkovou konvencí (2009A, 2009B). U několika prací (Beneš 2017, Činčera 2009, Hájek 2011, Praško 2008, Rajnošková 2015) chybí v textu uvedení spoluautorů; citace Opravilové (2016) je v seznamu literatury nečekaně umístěna za všemi ostatními citacemi.

Text práce je doplněn vhodně zvolenými přílohami: čtenář díky nim může detailně sledovat průběh navržených aktivit.

3. KOMENTÁŘ OPONENTKY

Bakalářskou práci Olgy Lyžbické jsem přečetla jedním dechem a výsledný dojem z ní je nadšený. Autorka sepsala čtivý a působivý text; je patrné, že k želvám, dětem i přírodovědnému vzdělávání má hluboký pozitivní vztah.

Jak rešeršní část práce (chválím, že autorka neskouzla ke zbytečnému prodloužení práce popisem modelového živočicha a místo toho sepsala přehlednou rešerši vzdělávání v předškolním věku a vzdělávání za pomoci zvířat), tak výzkumná je sepsána pečlivě, srozumitelně a čtivě, s jasnými vlastními výstupy, vhodně podpořenými jednoduchými statistickými testy. I laik (kterým je v tomto směru též oponentka práce) z vyhodnocení pozná, k jakému posunu u sledovaných dětí došlo. Jediné, co mi ve statistickém zpracování chybí, je udání konfidenčního intervalu a hladiny významnosti α . K té se vztahují spočítané p-hodnoty a teprve pak lze říci, že něco vyšlo (ne)signifikantně (str. 48, 51 a 54).

Nejdůležitější je ale samotný posun, který díky působení autorky textu nastal ve dvou třídách MŠ: děti, prošlé „želví programem“ obohatily své znalosti o želvách (včetně želvy bahenní, což chválím dvojnásob!) a často pozitivně proměnily svůj postoj k nim (a díky tomu pravděpodobně také k dalším organismům).

Doporučuji, aby autorka výsledky své studie – též návod, jak „želví program“ uskutečnit – opublikovala a doufám, že tím umožní dalším vyučujícím MŠ obdobný program provést se svými žáčky.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

A. Jakým způsobem autorka vybírala školky, ve kterých uskutečnila akční výzkum?

B. Na str. 24 je zmíněn coby rizikový bod „poranění dítěte zvířetem“. Dovede si autorka představit situaci (případně konkrétního modelového živočicha), kde by spíše hrozilo opačné nebezpečí, *poranění zvířete dítětem*?

C. Dala by se popisovaná metodika modifikovat na výukový program zaměřený na bezobratlého živočicha? Pokud ano, jakého by autorka zvolila konkrétně, a jaké modifikace provedla?

5. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 9 .ledna 2020

Dagmar Říhová